

A KÖZLEKEDÉS ÉS FELTÉTELEINEK ALAKULÁSA KÉTEGYHÁZÁN

Készítette: Wittmann Attila

Kétegyháza Nagyközség Békés megyén belül a gyulai kistérséghez tartozó település. A település Gyulával, Elekkel, Nagykamarással, Medgyesegyházával, valamint Újkígyóssal és Szabadkígyóssal szomszédos. A település fekvése közlekedési szempontból jónak mondható, hiszen saját vasútállomása van és közúton is több irányból megközelíthető. Békéscsabával a megyeszékhellyel (és Szabad- illetve Újkígyóssal) az 4433-as számú országos mellékút és a 120-as számú villamosított fő vasúti vonal köti össze, aminek köszönhetően a főváros is könnyen megközelíthető. A kistérség központja Gyula, is könnyen elérhető a 4434-es számú (Makó-Gyula) országos mellékúton. Ezen az úton fekszik Medgyesegyháza is. Eleket a 4435-ös számú országos mellékúton lehet megközelíteni.

Vasúti közlekedés

Kétegyháza a 120. számú nemzetközi vasúti fővonal mellett helyezkedik el (A1 kategória). Innen ágazik le Medgyesegyháza felé a 121. Kétegyháza-Mezőhegyes mellékvonal (B2 kategória). A 120-as vasúti fővonal bővítése Kétegyházát is érinti. A szintbeli kereszteződéseket megszüntetik, így az összes vasúti átjáró vagy megszűnik, vagy átépítésre kerül. Az Újfalu felüljárón keresztül lehet majd megközelíteni, még a MÁV-SZECSEV lakótelepet az Újfalu felől, egy kiépített műútról. A lakótelep még a vasútvonal alatt kiépítésre kerülő gyalogos, kerékpáros aluljárón át is elérhető lesz. A jelenleg használt vasúti átjárók pedig megszüntetésre kerülnek. A vasúti pálya felújításra kerül és ezen felül, egy második vágány lesz kiépítve. Ennek köszönhetően a vonatok már 160 km/óra sebességgel is közlekedhetnek. A beruházás kivitelezése már elkezdődött és több ütemre osztották. Az idei évben Gyománál kezdik meg az építkezést. A Békéscsaba-Lőkösháza közti vonalszakasz kiépítése várhatóan 2009. év első negyedében indul és 2012. év első negyedében fejeződik be az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség tájékoztatása alapján. *(A Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2008.03.11.-én megküldött levelében viszont 2013.03.31.-ig hosszabbította meg a környezetvédelmi engedélyét!)* A határidőkről más hivatalos tájékoztatást egyelőre nem kaptunk. A bővítés folyamán nem csak a vasúti pálya, de a vasúti jelzőrendszerek is átépítésre kerülnek.

A vasúti közlekedésben a menetrend tervezésekor minden esetben kikérjük majd a véleményünket.

Autóbusz közlekedés

Kétegyházáról autóbuszsal az összes környező településre el lehet jutni. Illetve gyulai, vagy békéscsabai átszállással nem csak a fővárosba, de akár külföldre is

utazhatunk. A buszközlekedés kényelmesebbé tételének érdekében a buszvárók felújításra kerültek. Folyamatos tisztításuk, környezetüknek rendezése, állandó feladatunk, aminek maradéktalanul igyekszünk eleget tenni. Az autóbusrakozásban a menetrend tervezése előtt, mindig megkeresik hivatalunkat a Körös Volán szakemberei.

Külterületi közutak állapota

A közutakat három részre kell osztani, külterületi közutakra, belterületi közutakra és külterületi düllőutakra. Az első és legfontosabb a főbb közlekedési utak helyzete. Ide tartoznak a négy és öt számjegyű utak. Ezek az utak kötik össze a települést a környező más településekkel. Ezek a következők:

-4433. számú országos mellékút (Kétegyháza-Szabadkígyós-Békéscsaba)

-4434. számú országos mellékút (Gyula-Kétegyháza-Medgyesegyháza-Pitvaros-Makó)

-4435. számú országos mellékút (Kétegyháza-Elek)

Illetve a

-44341. jelzésű országos mellékút (Dózsa utca)

Ezek mind a Magyar Közút Kht kezelésében vannak. A felújítást, karbantartást a Kht-nak kell ezeken a területeken elvégezni. Beleértve a járhatósági feladatokat is (pl:hó eltakarítása). Az önkormányzat a lakosság érdekében besegíthet ezen feladatok ellátásában, de ezért ellenszolgáltatást nem várhatunk.

Az utak állapota sajnos egyre jobban romlik. A Békéscsaba felé vezető út állapota annyira megromlott, hogy már két helyen is sebesség korlátozó táblát kellett kihelyezni, a súlykorlátozáson felül. A súlykorlátozás betartását a T. képviselő-testület kétségesnek tartotta ezért a szükséges intézkedéseket megtettük. A Közlekedési Felügyelettel felvettük a kapcsolatot és ígéretet kaptunk, hogy évente több alkalommal is ellenőrzést fognak tartani az adott útszakaszon (Békéscsabára vezető úton). Mivel erre műszaki lehetőség csak a szabadkígyósi vasútállomás rakodási területén van, ezért közbenjártunk az erre vonatkozó engedély beszerzéséhez.

A Gyula felé vezető út állapota eddig sem volt jónak nevezhető, de sajnos az

idei télen ez még jobban tönkre ment. A kátyúknak megállt a víz, ami a fagy hatására az útalapot meglazította és a közlekedő autók ezt a követ kivetették. Emiatt féltő volt, hogy ezen kátyúk helyén tavaszra már csak mély sáros gödrök maradnak.

Ezért a közútkezelő kavicsos anyaggal igyekezett ennek elejét venni. Az enyhébb idő beérkeztével igyekeztek kátyúzással (aszfalttal) javítani az út állapotán, illetve a súlykorlátozás bevezetésével.

A Medgyesegyháza felé vezető út állapotában stagnálás vehető észre. Mivel már hosszú ideje rossz állapotú ezért lehetőség szerint ezt elkerüli aki csak teheti. A keletkező kisebb, nagyobb kátyúkat a közútkezelő igyekszik kisebb javításokkal orvosolni. A dinnye szezon idején hirtelen megnövekvő forgalom az, ami inkább igénybe veszi ezt a szakaszt.

Az eleki út állapota szintén az idei télen kezdett el rohamosan romlani. Ha nem történik beavatkozás, akkor már a következő télen beállhat ugyanaz az állapot, ami a gyulai úton. Az út állapota főleg a volt állati hulla gyűjtő környékén kezd kritikussá válni.

Összességében, a Kétegyházára vezető utak állapota sajnos rohamosan romlik. A kisebb-nagyobb kátyúzások csak tüneti kezelésnek bizonyulnak, amik sajnos esetenként még a szintentartásra sem elegendők. Az utak burkolata kátyús, töredezett, nyomvályús. Jellemzően teherbírési problémák miatt. Legfontosabb a Békéscsabára és a Gyulára vezető utak teljes felújítása lenne. Mivel ez a két út az amit a lakosság a leginkább használ.

Belterületi közutak állapota

A belterületi közutak két fő részre oszthatóak. Az önkormányzati és a Magyar Közút Kht által kezelt utakra. Baleset szempontjából a legkritikusabb a Toldi u.-Móra u.-Gyulai u. kereszteződés, ami a Magyar Közút Kht kezelésében van. Ide a legmegnyugtatóbb megoldás egy körforgalom kiépítése lenne. Erre sajnos egyenlőre a Magyar Közút Kht-nak anyagi lehetősége nincs. Így kérésünkre egy domború tükör került elhelyezésre, ami segítheti a biztonságos közlekedést a csomópontban. Belterületen a Toldi, Móra, és Gyulai úton felül még a Dózsa utca van a Kht kezelésében. Az összes többi mind önkormányzati út.

A *szilárd burkolatú* önkormányzati utak állapota a Zrínyi utca, a Bocskai utca és a Béke utca kivételével tűrhetőnek mondható. A Bocskai, Zrínyi és Úttörő utcák felújítására beadtunk egy pályázatot, amely elbírálás alatt van. Még a Béke utca, Marx utca felőli részét kellene felújítani és a sürgős beavatkozást igénylő feladatok elvégzésre kerültek. Természetesen az utak felújítását, karbantartását

gondozását tovább kell folytatni, mert ha ezt nem tesszük,akkor az állapotuk rohamosan romlani kezd, ami könnyen tarthatatlanná válhat.

A földutas utcák állapota sajnos igen rossz. Vasúti töltéskővel az utcák többsége fel lett töltve. Ennek köszönhetően vannak jobb állapotban és vannak rosszabb állapotban lévő utcák. Rosszabb állapotban lévő utcák, például a Déli sor, Hold utca, Nagy Sándor utca, Névtelen utca (Újfaluban) Legelő sor, Medgyesi sor. A kőtöltés stabilizálta az útalapot és csak helyenként fordul elő süllyedés. Viszont a kátyúk megjelenése a víz megállása és a fagy munkája az utakat nagyon megrongálja. Illetve a vasúti kő nem homogén anyag volt, hanem földdel keverten került kiszórásra. Ennek eredményeként nedvesség hatására sár keletkezik, amit a gépjármű közlekedés tovább fokoz. Így a kőzúzalék nem éri el a kívánt hatást és nem biztosít sármentes útfelületet. Viszont megfelelő alapot tud biztosítani egy további kőzúzalékos terítésnek. Ezeknek az utaknak is a folyamatos karbantartása és javítása szükséges. A kritikus részek javítása elkezdődött. A Ságvári, Hősök, Filimon és a Kossuth utca egy részén kőzúzalékkal útalapot készítettünk. Az útalapon helyenként megjelent egy-egy kisebb kátyú ami várható volt. (Az útalap készítése először 20/45-ös nagyobb szemű zúzalék leterítésével kezdődik, majd erre egy 0/10-es réteget helyezünk. A használat során az alsó nagyobb szemcsés rétegbe belül a tetején lévő apró zúzalék és így stabilizálja az út szerkezetét. Van ahol több, van ahol kevesebb apró zúzalék ült be, ennek köszönhetően egy-két kátyú keletkezett. Amennyiben ezt még a tavasz folyamán sikerül kijavítani, úgy várhatóan nagyobb ráfordítást már nem igényelnek ezek az utcák.) Egy teherbírás bemérés után, akár aszfaltterítéssel is elláthatók. Kivitelezési költségük viszont az egyszerű kátyúzáshoz képest, sokkal magasabb. Egy 3m széles út anyagköltsége 1 méter hosszan 8000 Ft, ami a helyszínre szállított kőzúzalékot és az úthenger bérleti díját tartalmazza. A szükséges anyagot és úthengert a békéscsabai Kőtörő biztosítja kedvezményesen. Több kőbányát és más forgalmazókat is megkerestünk, de sajnos ennél olcsóbb megoldást nem találtunk. Viszonyításként, egy 3 méter széles és 1 méter hosszú aszfaltozott út költsége 30000 Ft (+ÁFA). Az utak állapota az ami nagyban befolyásolja a közhangulatot, hiszen ez az amit minden évszakban és minden nap használunk.

Kerékpár utak

Kétegyháza tipikusan alföldi falusias település. Ennek köszönhetően széles utcák és nagy porták vannak a településen. Így ha valaki a község egyik részéről

el akar jutni a másik felébe, vagy autót vagy kerékpárt kell használnia. Az idősek és a gyerekek igen nagy része kerékpározik. A kerékpárút kiépítettsége sajnos elég gyér. Az Újfaluból egy meglévő kerékpárút vezet a Toldi utcán a Márki utca sarkáig. Ennek állapota sajnos katasztrófális. A Toldi utcai részen még lehet közlekedni, de sajnos a Zrínyi utca sarkától a vasúti átjárón át már nagyon balesetveszélyes, felújításra szorulna. A kerékpárutak bővítése is fontos feladat. Télen fagyos időben, nehéz biztonságosan közlekedni. Az utcákban csak minden második oszlopon van

lámpatest, ami szintén megnehezíti az időben történő felismerést. Ezért is tervezett a T. képviselő-testület megbízásából, a KÖVITE PLUSZ Kft a Márki Sándor és a Toldi utcára új kerékpárutat. A gyulai kistérség pedig egy Kétegyháza-Elek kerékpárút terveit vállalta magára. Sajnos egyik pályázatunk sem nyert.

Szóba került a Dózsa utcán is egy új kerékpárút megtervezésének kérdése. Ez egyelőre anyagi okok miatt szünetel. Az iskolák környékén szükséges lenne a kerékpárutak kiépítése, a balesetek megelőzése érdekében. Szerencsére halálos baleset még nem történt, de ezt amennyire csak lehet, meg kellene előzni. Az idősek már-, a gyermekek még-, nem tudnak a kerékpárral olyan biztonságosan közlekedni. Ha az úttesten közlekedve valaki elveszti az egyensúlyát, könnyen tragédia lehet a vége.

Gyalogos járdák

A településen kevesen használják a járdákat gyalogos közlekedésre. Ennek szinte kialakult szokása van. Az utcákban a páratlan oldalon került a szilárd burkolatú járda kiépítésre, csak a Batthyány utca a kivétel. A járdák kiépítettsége igen alacsony, csak 60%-os. Vagy ezért vagy a nagy távolságok miatt a járdákat nem kimondottan csak a gyalogosok használják. Földutas utcákban sokan –szabálytalanul- kerékpárral közlekednek a gyalogosoknak fenntartott helyen. A Gyulai úton a buszról leszállva viszont a gyalogosok közlekednek szabálytalanul az út szélén. Ezzel balesetveszélyt okozva. A Gyulai úton is csak egy oldalon van a járda kiépítve, a problémának ez is oka lehet.

Ha a földes utcák útjai felújításra (később burkolásra) kerülnek, akkor a kerékpárosok járdán való közlekedése megszűnik. A Gyulai úton közlekedő gyalogosoknak, ha kiépítésre kerülne az utca páros oldalán is a járda, akkor valószínűleg azt használnák az úttest helyett.

A járdák állapota sajnos szintén rossz. A járdalapok helyenként elrepedtek, eltöredeztek. De a legnagyobb problémát a járdák megsüllyedése okozza. A

lapok egyenetlenül mozognak, süllyednek és ennek következtében a járda síkja hullámos. Azon sem babakocsival, sem tolókocsival biztonságosan közlekedni nem lehet. A probléma megoldásához fel kell szedni a meglévő járdát, majd megfelelő homok terítése után, újra le kell helyezni a lapokat. A javítandó járda hosszától függően, ehhez megfelelő mennyiségű homokra és munkaerőre van szükség. Helyenként a lakosság is vállalná, hogy munkaerővel, társadalmi munkában segítené a felújítást. Ilyen munkát szinte minden utcában kellene végezni. Van ahol hosszabb, van ahol rövidebb szakaszon. (az utca nagy részén rossz vagy keskeny a járda például a Déli soron, Erdő soron, Medgyesi soron, Legelő soron, Nagy S. utcában, Gyulai úton, Ady utcában)

A gyalogos közlekedés még a „Református temetőben” nehéz. A temetőt a „Daráló” felől szokták megközelíteni, földes úton. Esős időben itt az autók nehezen tudnak közlekedni és felvágják a talajt. Gyalogosan ezért csak nagy veszélyek árán lehet eljutni a sírokhoz. Ide mozgáskorlátozott személyek is ki szoktak látogatni, akiknek éppen ezért még nehezebb a közlekedés. A sírok közt sem kövezett út, sem járda nem könnyíti a megközelítést.

A vasútállomásra immár biztonságosan el lehet jutni gyalogosan is. Köszönhető ez az új aszfaltozott járdának és a prizmával ellátott oszlopoknak.

Gyalogos közlekedés szempontjából még jelentős forgalom van az iskolák és az orvosi rendelők környékén. Az óvoda és az általános iskolák szerencsére igen közel vannak egymáshoz, ezért egy átfogó közlekedési struktúra kialakításával megoldható szinte az összes intézménynek a megközelítése. Elsődleges cél kellene, hogy legyen a felfestett gyalogátkelő helyek kialakítása. Miután egy gyalogátkelő kialakításának megszabott követelményei vannak, ezért ezek megvizsgálása után jelenleg az egyik legoptimálisabb hely a Márki Sándor Általános Iskola előtt lenne. Egy átkelő megvilágítását biztosítani kell. Erre lehetőség egyelőre csak itt van biztosítva. Közvilágítás bővítést esetleg csak akkor kell végezni, ha nem megfelelő teljesítményű a fényforrás. A gyalogos átkelő csak építési engedélyes terv elkészítésével és építési engedéllyel készíthető. A terv elkészítése 150.000 – 200.000 Ft közé tehető. Abban az esetben ha különösebb átépítést (közmű keresztezés, közvilágítás bővítés stb) nem igényel, akkor a kivitelezés költsége 1 millió forint körül mozog (járda kiépítése, csapadékvíz elvezetés, tábla stb.) A terv elkezdésétől kezdve az átkelő átadásáig kb. 5 és fél hónapra van szükség. Ajánlatos lenne még átkelőt a Dózsa utcán is létesíteni, amely a diákok biztonságos átkelését biztosítja a Márki utca felé. Egy gyalogátkelő pontos helyét a tervező és a megbízó által tartott közös helyszíni bejárással szokták meghatározni. Ekkor figyelembe veszik a helyi adottságokat és a létesítési előírásokat.

Külterületi földutak állapota

A külterületi utakat a mezőgazdasági termelők használják. Ezek megterhelése igen nagy. A nehéz munkagépek és a betakarítási időszakban a természállító tehergépjárművek, -esős időjárás esetén különösen- járhatatlanná tehetik a düllő utakat. Ezek karbantartására egy nagyobb teljesítményű tolólapos munkagépre vagy útgyalura (gréder) lenne szükség. Mivel ilyennel az önkormányzat nem rendelkezik ezért ilyen munkát, csak bérmunkával lehetne elvégeztetni. Megoldást jelenthetne a TSZ-el való szoros együttműködés. Mivel a TSZ igen sok földterületet művel, így ők pontosan tudják, hogy mely utak vannak rosszabb állapotban és ők gréderrel is rendelkeznek. Az OVIT végezte el a 400 kW-os távvezeték kivitelezését. A munka során a gépek nagyon tönkretették az utakat. Ezt most a munka befejezésével igyekeztek helyreállítani. A tolólapos gépek eligazították az utak felszínét, de ettől

függetlenül egy-két nagyobb kátyú megmaradt. Sajnos ilyen nagyobb kátyúk mindenhol megtalálhatóak. Helyenként olyan nagy gödrökről van szó, hogy akár nagyobb betontömbök is elhelyezhetők feltöltésnek. Ha nagyobb mennyiségű bontási törmelék keletkezik, célszerű lenne azt a külterületi utak feljavítására felhasználni.

A külterületi földutak közül többet illegálisan beszántottak a gazdák, még máshol illegálisan alakultak ki egyes közlekedési útvonalak. Ezek felderítése folyamatban van. A földhivatali nyilvántartások alapján ezek pontosan beazonosíthatók.

Összegzés

Kétegyházában jelenleg a legégetőbb problémát a belterületi és külterületi közutak állapota jelenti. Az önkormányzat a külterületi közutak (Kétegyháza-Gyula és Kétegyháza-Szabadkígyós-Békéscsaba) felújítását sajnos nem tudja magára vállalni. Ez nem is feladata. Viszont lehetőség szerint növelni kellene a belterületi szilárd (aszfalt) burkolatú utak számát. A vasúti kővel töltött utcák állapota folyamatosan romlik. Számolni kell azzal, hogy ezek már most javítást igényelnének és egyre nagyobb problémát fognak jelenteni. Amennyiben nem történik meg a felújításuk, úgy a település több utcájában szinte egyszerre fognak az utak járhatatlanná válni, ami kezelhetetlenné teszi a problémát és a közlekedést. A földes, vasúti köves utak felújítására a lakosság részéről is nagy igény mutatkozik.

Lehetőség szerint biztonságossá kellene tenni az iskolák környékén való gyalogos és kerékpáros közlekedést. Ehhez egy gyalogátkelő kiépítésére lenne elsődlegesen szükség, ami nagyban elősegítené a diákok és szülők biztonságos közlekedését.